

فناوری مالی (فین تک) به عنوان خلاقیت و نوآوری مالی: مسائل و مشکلات پیاده سازی آن

مهدی نبی پورافروزی^۱

دانشجوی دکتری، گروه علوم اجتماعی و رفتاری، مالی (مهندسی مالی)، دانشکده مدیریت، پردیس بین الملل ارس دانشگاه تهران، ارس، ایران

مصطفی یزدانجو

دانشجوی دکتری، گروه علوم اجتماعی و رفتاری، مالی (مهندسی مالی)، دانشکده مدیریت، پردیس بین الملل ارس دانشگاه تهران، ارس، ایران

چکیده

رقابت رو به رشدی بین بانکها و فناوری مالی (Fintech) نه تنها در اقتصادهای پیشرفته، بلکه در بازارهای نوظهور هم دیده می شود. با این وجود، این مسله را با این حال تا همان حد باید در داخل کشور مشاهده نمود. این مقاله قصد دارد تا رشد و توسعه فناوری مالی را در کشور مورد ارزیابی قرار دهد. این مقاله سرویسها و خدمات مالی را با استفاده از فناوریهای خلاقانه‌ای (مبتکرانه‌ای) مورد شناسایی قرار می دهد که توسط شرکت های فناوری مالی توصیه و پیشنهاد شده اند، مزایا و مضرات این سرویسها را در مقایسه با سرویسهایی ارائه شده مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهد که توسط شرکت های قدیمی (سنتی) بخش مالی توصیه و پیشنهاد شده اند (بانکها، شرکت های بیمه، موسساتی که در مدیریت سرمایه و سرمایه گذاری درگیر هستند و در آن نقش دارند، و غیره)، و این مسئله را مورد ارزیابی قرار می دهد که مصرف کنندگان چقدر آماده اند تا از سرویسها و خدمات فناوری مالی استفاده کنند. این تحقیق اسناد و مدارک نتایج تحقیق میدانی و پیمایشی ای را ارائه می دهد که قصد دارد که این مسله را روشن سازد که مصرف کنندگان در کشور در مورد (راجع به) سرویسها و خدمات فناوری مالی چقدر مطلع و آگاه هستند و همچنین راجع به راحتی آنها، سرعت و ایمنی شان چقدر آگاه هستند، و همچنین قصد دارد تا رضایت فعلی به مصرف کنندگان (مشتریان) از سرویسها و خدمات بانکی را شفاف و روشن سازد. فرضیه ای این تحقیق آن است که افراد جامعه هنوز بر این باور نیستند تا از سرویسها و خدماتی استفاده کنند که به وسیله فناوری مالی فراهم آمده است، بلکه درعوض سرویسها و خدمات بانکی را ترجیح می دهد. نتایج تحقیق میدانی و پیمایشی، شواهد و دلایلی را به نفع این فرضیه فراهم می سازند: آنها نشان می دهند که پاسخ دهندگان به طور کلی در مورد سرویسها و خدمات فناوری مالی در کشور و خلاقیت و نوآوری های مربوطه شان و محصولات (تولیدات) مالی جدیدشان، ناآگاه و بی اطلاع هستند. این تحقیق چندین توصیه و پیشنهاد را برای مدیران کسب و کارهای فناوری مالی، انجمن (جامعه) کسب و کارهای استارت آپها و صندوق های ریسک پذیر و همچنین موسسات دولتی فراهم می سازد.

واژگان کلیدی: فناوری مالی، رقابت، خلاقیت و نوآوری، سرویسها و خدمات مالی

^۱ نویسنده مسئول: golchin090@gmail.com

مقدمه

رشد و توسعه‌ی سیستم مالی و ابزارهای آن در ادبیات تحقیق دارد بیش از پیش حائز اهمیت می‌شود که به عنوان یک شاخص رشد اقتصادی، جذب سرمایه‌ی (سرمایه‌گذاری) خارجی، کاهش فقر و رشد و توسعه‌ی کلی اقتصاد کشور می‌باشد. چندین مطالعه درخصوص فاکتورهای رشد اقتصادی، رابطه‌ی مثبتی را بین رشد اقتصادی و رشد و توسعه‌ی سیستم مالی شناسایی کرده‌اند و شاخص‌هایی نظیر بسط و توسعه‌ی سرویس‌ها و خدمات مالی و واسطه‌گری مالی را در نظر گرفته‌اند. شواهد و دلایل به این نکته اشاره دارند که وجود یک سیستم سالم و متوازن سرویس‌ها و خدمات مالی، افزایش بازده و راندمان را تحریک می‌کند و بر می‌انگیزاند (نبی‌پورافروزی و همکاران، ۱۴۰۱). از طرف دیگر، ثبات مالی تاثیر مستقیمی بر روی روند پیشرفت ثبات اقتصاد کلان دارد. با این وجود، یک رابطه‌ی پیچیده بین بسط و توسعه‌ی بخش مالی و تاثیر آن بر روی رشد اقتصادی را می‌توان مورد شناسایی قرار داد، رابطه‌ای که شواهد و مدارک حاصل از چندین بحران مالی و تاثیرشان بر روی اقتصاد را در نظر می‌گیرد (نبی‌پورافروزی و همکاران، ۱۴۰۱).

فناوری مالی اصطلاحی است که برای اشاره به شرکت‌هایی مورد استفاده قرار می‌گیرد که فناوری مدرن (پیشرفته) را در بخش مالی ارائه می‌دهند. چنین شرکت‌هایی از سال ۲۰۱۰ تاکنون تمایل به روند قابل توجهی تبدیل شده‌اند. شرکت‌های فناوری مالی عمدتاً شرکت‌هایی با اندازه‌ی بسیار کوچک، کوچک یا متوسط هستند که سهام ویژه‌ی (ارزش سهام) زیادی ندارند، اما ایده‌ی واضح و مشخصی راجع به این مسله دارند که چگونه سرویس‌ها و خدمات جدید در بازار سرویس‌های مالی را معرفی کنند یا چگونه سرویس‌ها و خدمات موجود در بازار سرویس‌های مالی را بهبود بخشند. معمولاً، این‌ها استارت آپ‌های فناوری مالی هستند که تعداد آن‌ها دائماً رو به افزایش است (با تخمین‌ها و برآوردهای گوناگون، تعدادشان از ده هزار شرکت فراتر رفته است). مکانیسم فناوری مالی به گونه‌ای است که بر روی خلاقیت و نوآوری تکنولوژیکی برای سرویس‌ها و خدمات مالی و بانکی تاثیر می‌گذارد (نبی‌پورافروزی و همکاران، ۱۴۰۱) (محمدزاده و همکاران، ۱۳۹۸). در ضمن، سازمان‌ها به عنوان محرک‌های تجاری می‌توانند خلاقیت و نوآوری را به وجود آورند، یک دریافت و استنباط که مطرح می‌شود این است که این صنعت، موجودیت (وجود) موسسه‌های مالی معمولی و متداول را تهدید خواهد کرد، یعنی موسساتی نظیر بانک‌ها را (سجادی و همکاران، ۱۴۰۱).

به عنوان یک قانون، سرمایه‌گذاری مخاطره آمیز و سرمایه‌گذاری جمعی برای تامین سرمایه‌ی شرکت‌های فناوری مالی مورد استفاده قرار می‌گیرند. برخی از افراد حرفه‌ای و متخصص نیز ادعا می‌کنند که کسب و کارهای استارت آپ‌های فناوری مالی، بازده و کارایی نظام مالی را بهبود می‌بخشند (ولاسوف، ۲۰۱۷. ووف چنکو و همکاران، ۲۰۱۷. ستیا واتی و همکاران، ۲۰۱۷). دو دلیل اصلی برای ظهور شرکت‌های فناوری مالی وجود دارد. اول، بحران مالی جهانی ۲۰۰۸ که نقص‌ها و نقطه ضعف‌های نظام بانکی سنتی را به وضوح برای مشتریان (مصرف‌کنندگان) شرح و توضیح داده است که این نظام بانکی سنتی به این بحران منتهی شده است. دوم، ظهور و پیدایش فناوری‌های جدید که کمک کردند تا تحرک و جابجایی، سهولت استفاده (قابل رویت سازی اطلاعات)، سرعت و هزینه‌ی پایین تر سرویس‌ها و خدمات مالی فراهم آید (آنیکینا و همکاران، ۲۰۱۶). بازار بالقوه (پتانسیل) برای کاربران و مصرف‌کنندگان سرویس‌های فناوری مالی بسیار وسیع و گسترده است - که اساساً جمعیت بزرگسال دنیا را شامل می‌شود، بر طبق صفحه‌ی بخش اجتماعی مک‌کنزی (چایا و همکاران، ۲۰۱۰)، یک مطالعه بعداً در سال ۲۰۱۰ ترتیب داده شد، تقریباً ۲,۲ میلیارد فرد بزرگسال در آفریقا، آسیا، آمریکای لاتین، و خاورمیانه زندگی می‌کنند که از سرویس‌ها و خدمات مالی استفاده نمی‌کنند (از سرویس‌ها و خدمات مالی بی‌بهره‌اند) که از هشت درصد (۸ درصد) جمعیت کشورهای پر درآمد سازمان همکاری توسعه اقتصادی (OECD) (۶۰ میلیون فرد بالغ یا بزرگسال)، ۶۵ درصد جمعیت در آمریکای لاتین (۲۵۰ میلیون فرد بالغ)، ۴۹ درصد جمعیت در آسیای مرکزی و شرق اروپا (۱۳۹ میلیون فرد بالغ یا بزرگسال)،

۶۷ درصد جمعیت در خاور میانه (۱۳۹ میلیون فرد بالغ) ۸۰ درصد جمعیت در آفریقای نیمه ساھاری (۳۲۶ میلیون فرد بالغ)، ۵۹ درصد جمعیت در شرق و جنوب شرقی آسیا (۸۷۶ میلیون فرد بالغ یا بزرگسال)، و ۵۸ درصد جمعیت در جنوب آسیا (۶۱۲ میلیون فرد بالغ یا بزرگسال) تشکیل می‌شوند. این افراد کاربران پناسیل و بالقوه‌ی سرویس‌ها و خدمات فناوری مالی هستند. افزایش تعداد مردم در سراسر جهان که به دلایل گوناگون (مختلف) نمی‌توانند از سرویس‌ها و خدمات بانکی قدیمی استفاده کنند یا تمایل ندارند که از سرویس‌ها و خدمات بانکی سنتی استفاده کنند، در رشد و توسعه‌ی فناوری مالی نقش و مشارکت دارد که همان سرویس‌ها و خدمات را ارائه می‌دهد اما سریع‌تر، ارزان‌تر و سودآورتر (پرمفعت‌تر) از بانک‌ها است. برای بانک‌ها، این روندها به معنای افزایشی در ریسک‌های عملیاتی و ریسک‌های بلندمدت است (نووکرتن چنوا و همکاران، ۲۰۱۶). فتای، ۲۰۱۵. تالاسنیوس و همکاران، ۲۰۱۵). از سوی دیگر، شارف (۲۰۱۶) به این نکته اشاره دارد که یک تحقیق میدانی و پیمایشی متشکل از ۱۰۱۳۱ نفر از سراسر استرالیا، کانادا، هنگ کنگ، سنگاپور، انگلستان و آمریکا در مورد استفاده‌شان از تولیدات و محصولات فناوری مالی نشاد داد که فقط ۱۵٫۵ درصد از تمامی پاسخ دهندگان از سرویس‌ها و خدمات غیربانکی استفاده می‌کردند و انتظار می‌رفت که این تعداد در آینده به سرعت افزایش یابد، ۲۵ درصد پاسخ‌دهندگان به این نکته اشاره کردند که آن‌ها اغلب اوقات از سرویس‌ها و خدمات غیر بانکی استفاده می‌کنند و در فعالیت نرمال و عادی، آن‌ها از ۲-۳ محصول غیر بانکی استفاده می‌کنند. این داده‌ها به این نکته اشاره دارند که کاربران (مصرف کنندگان) سرویس‌ها و خدمات بانکی، مشتریان پناسیل و بالقوه‌ی سرویس‌ها و خدمات فناوری مالی نیز هستند. بر طبق گزارشی اکسنچر (Accenture) که یک شرکت چندملیتی خدمات حرفه‌ای است، که در زمینه ارائه خدمات فناوری، مشاوره، اطلاعاتی، مشاور مدیریت شده، برون‌سپاری فرایندهای تجاری و امنیت رایانه فعالیت می‌کند، فناوری مالی یکی از سریع‌ترین بخش‌های در حال رشد اقتصاد است. سرمایه‌گذاری‌ها در بخش صنعت به سرعت افزایش یافته‌اند و در سال ۲۰۱۴ به ۱۲٫۲ میلیارد دلار رسیده‌اند، در حالی که در سال ۲۰۰۸، این رقم فقط ۹۳۰ میلیون دلار بود. بالاترین (بیشترین) افزایش در اروپا مشاهده شد (Accenture, 2015). جدول یک آمار موجود در خصوص سرمایه‌گذاری در بخش فناوری مالی در ایالات متحده آمریکا، اروپا و آسیا را برای سال‌های ۲۰۱۴-۲۰۱۶ به طور خلاصه و مختصر بیان می‌کند.

جدول ۱- سرمایه‌گذاری در بخش فناوری مالی، سال‌های ۲۰۱۴-۲۰۱۶، بر حسب دلار آمریکا \$ BIN US.
(KPMG, 2016).

منطقه	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
ایالات متحده آمریکا	۱۴٫۱	۲۷٫۴	۱۳٫۵
اروپا	۱۲٫۰۰	۱۰٫۹	۲٫۲
آسیا	۳٫۳	۸٫۴	۸٫۶

همان‌طور که از جدول یک می‌توان مشاهده نمود، حجم کل سرمایه‌گذاری در بخش فناوری مالی در این مناطق (نواحی)، در سال ۲۰۱۵، ۴۶٫۷ میلیارد دلار بود. در سال ۲۰۱۶، این رقم به ۲۴٫۳ میلیارد دلار کاهش پیدا کرد (تنزل یافت)، اما این به معنای کاهش در میزان سود به سمت این زمینه‌ی (حوزه‌ی) فعالیتی به طور کلی نمی‌باشد. با این وجود بر خلاف افزایش در حجم کل سرمایه‌گذاری در بخش فناوری مالی، این شرکت‌ها هنوز هم نمی‌توانند به صورت جدی با بخش‌های بیمه‌ای و بانکی (بانکداری) سرویس‌ها و خدمات مالی رقابت کنند- بر طبق یک تحقیق میدانی و پیمایشی از کارآفرینان جوان، کاربران سرویس‌ها و خدمات بانکی (سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۷)، اکثر مشتریان حاضر نیستند تا این خدمات بانکی را با جایگزین‌های (گزینه‌های) فناوری مالی جایگزین سازند و تعویض کنند (کینر، ۲۰۱۷).

روش تحقیق

این تحقیق با خلاصه و مختصرسازی تخمین و برآورد دانشمندان و کارشناسان در مورد این موضوع جدید و موضوعی که نسبتاً کمی راجع به آن تحقیق و پژوهش شده است، هم از جنبه‌های تئوریک (نظری) و هم از جنبه‌های تاریخی صورت گرفت و انجام داده شد. برای رسیدن (دستیابی) به هدف تحقیق و اثبات و تایید فرضیه، داده‌ها با کمک تحقیق میدانی و پیمایشی مصرف‌کننده جمع‌آوری شدند و مورد پردازش قرار گرفتند. فرضیه تحقیق به دین شرح بود: افراد جامعه هنوز بر این باور نیستند تا از سرویس‌های فناوری مالی استفاده کند، در عوض ترجیح می‌دهد که از سرویس‌ها و خدمات بانکی استفاده کند. ۳۷۸ نفر (نمایندگان سازمان‌های حقوقی (قانونی) به استفاده از خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها در عرصه‌ی سرویس‌ها خدمات مالی علاقه‌مند هستند) از صناعی که در شکل یک نشان داده شده است، به این تحقیق میدانی و پیمایشی پاسخ داده‌اند. شکل یک نواحی و حوزه‌های فعالیت پاسخ دهندگانی را نشان می‌دهد که در این تحقیق میدانی (پیمایشی) شرکت کردند. بیشترین تعداد پاسخ دهندگان به عنوان جامعه روزنامه نگار مستقل و آزاد کار می‌کنند (۴۴ درصد) که بعد از کار در بخش سرویس‌دهی و خدمات است (۱۹ درصد)، و همچنین معامله داد و ستد خرده فروشی و فناوری اطلاعات در جایگاه سوم و چهارم بودند (به ترتیب ۱۳ درصد و ۱۲ درصد).

۴۴ جامعه روزنامه نگار مستقل و آزاد.

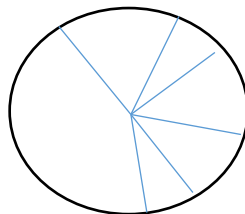
۱۹ درصد سرویس‌دهی و خدمات.

۱۳ درصد معامله و داد و ستد خرده فروشی.

۱۲ درصد فناوری اطلاعات.

۶ درصد انرژی.

۶ درصد ساخت و تولید.

شکل یک- پاسخ دهندگان به تحقیق میدانی و پیمایشی از نظر صنعت

- نواحی و بخش‌های کاربرد فناوری خلاقیت و نوآوری در صنعت فناوری مالی، مزایا و مضرات سرویس‌ها و خدمات

مالی در مقایسه با شرکت‌های سنتی در بخش مالی

بسیاری از مقاله‌ها (هریسون و همکارانش، ۲۰۱۴) نشان می‌دهند که خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها تجاری، رشد و توسعه‌ی اقتصادی را هم در سطح خرد و هم در سطح کلان تحریک می‌کنند و بر می‌انگیزانند. کاربرد فناوری اطلاعات در صنعت سرمایه‌گذاری (مالی) یک زمینه (رشد/عرصه) با پتانسیل فوق‌العاده زیاد برای خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها است، هم کسب و کارها و هم سرمایه‌گذاران فوق‌العاده به آن علاقه‌مند هستند. وبستر و پیزالا، (۲۰۱۵) اشاره می‌کنند که رقابت بین فناوری مالی و سرویس‌ها و خدمات بانکی سنتی هر ساله شدیدتر می‌شود که این امر به علت رشد و توسعه‌ی مداوم فناوری اطلاعات است. به طور همزمان، فناوری مالی، علاقه‌اش به سرویس‌ها و خدمات مالی مدرن (پیشرفته) را به نسبت موسسات مالی پیشرفته‌ای افزایش می‌دهد که قصد دارند تا نقش اصلی و مدیریتی‌شان در این عرصه را حفظ کنند و آن را تقویت نمایند و سرویس‌ها و خدمات مدرن با کیفیت را به یک شکل راحت و موثر برای مشتریان‌شان در هر جایی و هر زمانی فراهم سازند. اخیراً، مساعدت و همکاری

بین موسسات مالی سنتی و شاخه‌ی فناوری مالی در حال رشد است زیرا هر دو طرف معابر و مجاری (محل‌های عبور) چشمگیری را برای رشد و توسعه‌ی بعدی مشاهده می‌کنند (نهی پورافروزی و همکاران، ۱۴۰۱).

مرور و بررسی نواحی و بخش‌های (عرصه‌های) که در آن، صنعت فناوری مالی فناوری‌های جدید و موسسات سنتی بخش مالی را توصیه می‌کند (ارائه می‌دهد) که شرکت‌های فناوری مالی می‌خواهند با آن‌ها رقابت کنند، و همچنین تشریح مزایا و مضرات فناوری مالی در جدول‌های زیر ارائه شده است.

جدول‌های زیر مرور و بررسی کلی نواحی و عرصه‌های کاربرد فناوری‌های جدید، رقبا، مزایا و مضرات سرویس‌ها و خدمات فناوری مالی را بیان می‌کند.

حوزه‌های کاربرد فناوری جدید: پرداخت‌های آنلاین و انتقال پول آنلاین، تجارت الکترونیک.

رقبا: شرکت‌های بخش مالی سنتی و شرکت‌های فناوری مالی:

بانک‌ها، شرکت‌های ارائه دهنده‌ی پرداختی‌ها (وجوه پرداختی) و سرویس‌ها و خدمات دیگر.

مزایا و مضرات سرویس‌ها و خدمات مالی در مقایسه با شرکت‌های سنتی بخش مالی:

رقابت موفق شرکت‌های فناوری مالی با بانک‌ها با حجم‌های بزرگ (زیاد) تراکنش‌ها و معاملات در همکاری نزدیک با بزرگترین سکوها‌ی تجاری (معاملاتی) جهان یعنی علی بابا،... آشکار و نمایان می‌شود.

رقبای بانکی، هزینه‌های تراکنش (معاملاتی) بسیار پایین‌تری دارند.

حوزه‌ی کاربرد فناوری جدید: وام دهی

رقبا: شرکت‌های قدیمی بخش مالی و شرکت‌های فناوری مالی

بانک‌ها، شرکت‌های وام دهنده غیر بانکی برای افراد و سازمان‌ها و نهادهای حقوقی.

سکوها‌ی پرداخت وام P2P, B2B

مزایا و مضرات سرویس‌ها و خدمات مالی در مقایسه با شرکت‌های سنتی بخش مالی:

رقابت موفق شرکت‌های فناوری مالی با بانک‌ها بعد از بحران سال ۲۰۰۸ شروع شد که به علت خودداری بانک‌ها از پرداخت وام به گروه‌های خاصی از وام گیرندگان، کسب و کارهای کوچک به خاطر ریسک بالایشان بود، شرکت‌های فناوری مالی که بر اساس مدل نظیر به نظیر (P2P) کار می‌کنند، سکویی را برای هماهنگ ساختن وام گیرندگان با وام دهندگان فراهم می‌سازند، رقبای بانکی ممکن است کمیسیون‌ها و وام‌های بسیار بالاتری را مطالبه نمایند،

حوزه‌ی کاربرد فناوری جدید: مدیریت سرمایه گذاری و سرمایه.

رقبا: شرکت‌های قدیمی بخش مالی و شرکت‌های فناوری مالی.

بانک‌ها و موسساتی که با مدیریت سرمایه‌گذاری و سرمایه‌سروکار دارند،

سکوها‌ی جمع‌سپاری: تامین بودجه (سرمایه‌گذاری جمعی).

مزایا و مضرات سرویس‌ها و خدمات مالی در مقایسه با شرکت‌های قدیمی بخش مالی:

شرکت‌های فناوری مالی پیشنهاد و طرح ارزش بسیار رقابتی‌ای در فناوری جدید توصیه Robo دارند، زمانی که اوراق بهادار سرمایه‌گذاری یک فرد به وسیله‌ی الگوریتم‌هایی انتخاب می‌شود که یک ساختار سرمایه‌گذاری را به مشتریان توصیه می‌کند (ارائه می‌دهند) که با ترجیحات سرمایه‌گذاری‌شان و با پروفایل ریسک متناظر است، هزینه‌های حفظ و نگهداری و تعمیر سالانه، پایین‌تر از آن هزینه‌هایی هستند که در بانک‌ها پذیرفته شده است (۱-۲ درصد)، یعنی ۰,۳-۰,۵ درصد است، آن‌ها سرمایه‌های آزاد مشتریان را به صورت سپرده (سپرده‌گذاری) تخصیص می‌دهند، گردش‌های پولی (پول رایج کشور) را

تبدیل می‌کنند، اوراق بهادار سهام و اوراق قرضه را تبدیل می‌کنند، درصدد آن هستند تا از ریسک‌ها جلوگیری کنند و خطوط اعتباری را برای این سرمایه‌ها دریافت کنند، شرکت‌های فناوری مالی سرویس‌ها و خدماتی را ارائه می‌دهند که قبلاً فقط برای ثروتمندانی فراهم و در دسترس بودند که به کل جمعیت دسترسی داشتند (که فقط برای ثروتی موجود و در دسترس بودند که برای کل جمعیت قابل دسترس بود).

حوزه‌ی کاربرد فناوری جدید: بانک‌های دیجیتال

رقبا: شرکت‌های قدیمی بخش مالی و شرکت‌های فناوری مالی:

بانک‌های قدیمی (سنتی)، نتو بانک‌ها (بانک‌های نوین)، بانک‌های دیجیتال یا موبایل بانک‌های نظیر Imagin Bank در اسپانیا، EQ Bank در کانادا - بر مبنای بانک‌های قدیمی و سنتی.

مزایا و مضرات سرویس‌ها و خدمات مالی در مقایسه با شرکت‌های قدیمی بخش مالی:

بانک‌های دیجیتال می‌توانند سرویس‌های موبایل راحتی را فراهم سازند (تسویه حساب/ حساب قسطی، دبیت کارت، وام‌های مشتری یا مصرف‌کننده، ابزارهای مدیریت مالی، و همچنین آخرین خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها در زمینه‌ی موبایل و پرداخت‌های (P2P). براساس زیرساخت بانکی موجود، و همچنین زیرساخت را از ابتدا به وجود آوردند، شرکت‌های فناوری مالی از انعطاف‌پذیری مقررات بانکی استفاده می‌کنند، در انگلستان، بعد از تغییر قانون بانکی (بانکداری) در سال‌های ۲۰۱۴-۲۰۱۵، پنج بانک جدید مجوز (پروانه) گرفتند، در بسیاری از موارد، مطالبات موجود برای سرویس‌ها و خدمات پایین‌تر هستند و نرخ‌های سود بر محصولات و تولیدات پس انداز، بالاتر هستند.

حوزه‌ی کاربرد فناوری جدید: مدیریت سرمایه‌ی شخصی، برنامه‌ریزی آن، آنالیز آن.

رقبا: شرکت‌های قدیمی بخش مالی و شرکت‌های فناوری مالی:

بانک‌ها، شرکت‌های فناوری مالی که سرمایه‌های شخصی را مدیریت می‌کنند.

مزایا و مضرات سرویس‌ها و خدمات مالی در مقایسه با شرکت‌های قدیمی بخش مالی:

در عرصه‌ی سرمایه‌ی شخصی، شرکت‌های فناوری مالی به کاربران اجازه می‌دهند تا به ارزیابی (درجه بندی) اعتباری شان و به سابقه‌ی اعتباری شان دسترسی داشته باشند، و همچنین ثبت‌ها و سوابقی از تمامی تولیدات و محصولات مالی مشتری را نگه داشته باشند. در برنامه‌ریزی و تجزیه و تحلیل، شرکت‌های فناوری مالی، یک سکوی آنلاین را برای مدیران پروژه ارائه می‌دهد (توصیه می‌کنند) تا بودجه‌ها، فاکتورها و پردازش‌ها را مدیریت و کنترل کنند.

حوزه‌ی کاربرد فناوری جدید: بیمه

رقبا: شرکت‌های قدیمی بخش مالی و شرکت‌های فناوری مالی:

بانک‌ها و شرکت‌های بیمه قدیمی، بیمه‌کنندگان (بیمه‌گران) دیجیتال، شرکت‌های نسل جدید (Bright Health).

مزایا و مضرات سرویس‌ها و خدمات مالی در مقایسه با شرکت‌های قدیمی بخش مالی:

شرکت‌های فناوری مالی می‌توانند تکنولوژی‌ها و فناوری‌های جدید را در تجارت بیمه به جای توزیع محافظه‌کاری تولیدات و محصولات از طریق استفاده از شبکه‌های واسطه آفلاین ارائه دهند که ۲۰ درصد را به شکل کمیسیون مطالعه می‌کند، در نتیجه، سرویس‌ها و خدمات ارزانتر می‌شوند.

حوزه‌ی کاربرد فناوری جدید: زیرساخت و سرویس‌های حمایتی

رقبا: شرکت‌های قدیمی بخش مالی و شرکت‌های فناوری مالی:

فناوری‌های مالی، B2B، فناوری‌هایشان را به بانک‌ها و شرکت‌های بیمه یا به سایر شرکت‌های مالی ارائه می‌دهند (توصیه می‌کنند).

مزایا و مضرات سرویس‌ها و خدمات مالی در مقایسه با شرکت‌های قدیمی بخش مالی:
تکنولوژی‌ها و فناوری‌های مرتبط با امنیت، کار با داده‌های بزرگ، مکانیسم‌های امتیازدهی برای وام‌گیرندگان، سکوها، به عنوان مثال: در خصوص ترتیب دادن وام‌ها یا پرداخت‌های موبایل، آن‌ها با هم رقابت نمی‌کنند، بلکه با بانک‌ها همکاری می‌کنند.

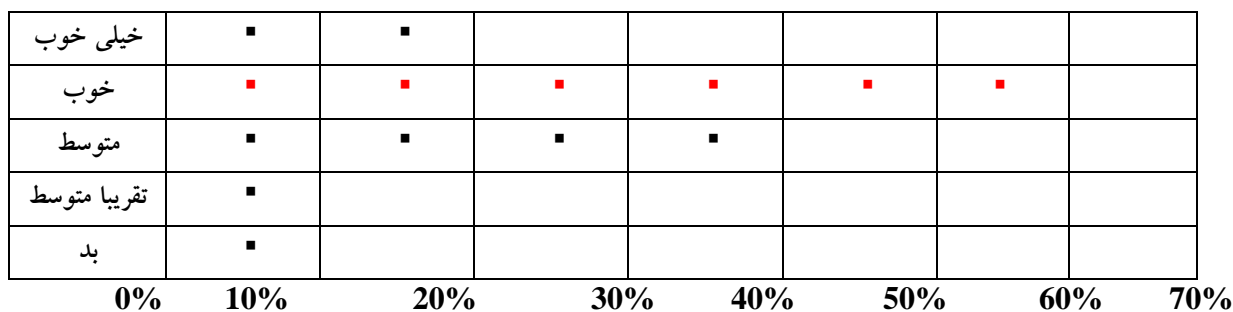
همان‌طور که می‌توان از جدول‌های فوق مشاهده نمود، شرکت‌های فناوری مالی فعالانه و به صورت موفقیت‌آمیزی، سرویس‌ها و خدمات فناوری‌هایشان در تمامی بخش‌ها و عرصه‌ها را در جایی ارائه می‌دهند که بانک‌های قدیمی، شرکت‌های بیمه، و سایر شرکت‌های بخش مالی در آن عرصه‌ها فعالیت می‌کنند. در همان زمان، بانک‌ها برخلاف احتیاط و محافظه‌کاری ذاتی و فطری‌شان، از قبل شروع کرده‌اند تا فناوری مالی را به صورت فعالانه‌ای به رسمیت بشناسند، درک می‌کنند که تکنولوژی‌ها و فناوری‌های جدید که آن‌ها در ارتباط با پایه‌ی مشتری بزرگ بانک‌ها ارائه می‌دهند، فرصت‌ها برای جذب منابع کم هزینه و یک سیستم نظارتی قوی و نیرومند که اعتماد مشتریان را تضمین می‌کند، می‌توانند بنیاد و اساس نسل جدیدی از موسسه‌ی مالی دیجیتال را پایه‌ریزی کنند. بنابراین، هر چقدر شرکت‌های فناوری مالی بزرگتر شوند، آن‌ها با شرکت‌های مالی قدیمی (سنتی) منطبق‌تر بوده‌اند. در واقع، در برخی از موارد، ممکن است کار سخت و دشواری باشد که بین یک شرکت فناوری مالی و یک بانک قدیمی تمایز قائل شویم و آن‌ها را از هم تشخیص دهیم، به عنوان مثال، بانک‌های به اصطلاح کم هزینه، که هس و جیلکو (۲۰۱۶) آن‌ها را به عنوان بانکداری جزء (خرده فروشی) بر مبنای سکوی اینترنتی تعریف می‌کنند که به طور موثری این دو را با هم ترکیب می‌کنند، چنین بانک‌هایی به سرعت مشتریان خود را در جمهوری چک به دست آوردند و سودآور شدند (هس و جیلکو، ۲۰۱۶). بسیاری از کارشناسان ذکر می‌کنند که تلفیق نزدیکتر استارت‌آپ‌های فناوری مالی با شرکت‌های قدیمی بزرگ اجتناب‌ناپذیر است و در واقع در حال شروع مرحله‌ی جدیدی در رشد و توسعه‌ی صنعت-فناوری مالی ۲،۰ می‌باشد. رشد و توسعه‌ی فناوری مالی و فناوری‌های خلاقیت نظیر پول موبایل برای مدتی به صورت موازی و هم‌راستا بوده است و به صورت فعالانه‌ی توسط ناظران و سیاست‌گذاران در سراسر دنیا دنبال شده است (FDIC, 2016). در سال (۲۰۱۶)، سوال در مورد سرمایه موبایل و شناسایی دیجیتال با استفاده از بیومتریک تا سطح بالایی از گزارش‌های بحث و گفتگو و طرح‌ها و نقشه‌های راهبردی توسط بانک‌جهانی (گروه بانک‌جهانی، GSMA, ۲۰۱۶، WBG, ۲۰۱۶) و محل تبادل آرای اقتصاد جهانی (WEF, 2016) بالا گرفته و افزایش یافته است.

امکان و احتمال استفاده از فناوری‌های مالی در کشور

کسب و کارهای فناوری مالی معدودی در کشور وجود دارد، اما آن دسته از شرکت‌هایی که کار می‌کنند و در کشور توسعه می‌یابند، (ارتقاها) خاصی را وارد بازار مالی کشور کردند و عقیده و نظر مصرف‌کنندگان (مشتریان) در مورد سرویس‌ها و خدمات مالی، کیفیت‌شان و سرعت تهیه و تدارک این سرویس‌دهی را تغییر دادند. رایج‌ترین (مشهورترین) کسب و کارهای استارت‌آپ‌های فناوری مالی به دین قرار هستند: استارت‌آپ دیجی کالا، استارت‌آپ جابینجا، استارت‌آپ جعبه، استارت‌آپ اسنپ، استارت‌آپ کافه بازار و چندین مورد دیگر.

محققین یک تحقیق میدانی (پیمایشی) از شرکت‌های تجاری استارت‌آپ را ترتیب دادند، که به استفاده از خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها در سرویس‌ها و خدمات مالی‌شان علاقه‌مند بودند، از منابعی نظیر ساخت و تولید، فناوری اطلاعات، روزنامه نگار

مستقل و آزاد، سرویس‌ها و خدمات، انرژی، تجارت و معامله جزء طبق شکل یک. این تحقیق میدانی با استفاده از پرسش-نامه‌ای انجام داده شد که به شبکه‌های اجتماعی پست شده و همچنین در سمینارها برای حرفه‌ای‌ها و کارآفرینان ارائه شد و ۳۷۸ نفر به این تحقیق میدانی پاسخ داده‌اند. اکثر پاسخ دهندگان زن بودند (در حدود ۷۰ درصد تمام پاسخ دهندگان، که به وسیله ی تمایل بیشترشان به شرکت در تحقیقات میدانی و پیمایشی توضیح داده می‌شود). و از سن ۲۵ سال تا ۳۰ سال بودند که می‌توانستند به عنوان بخشی از نسل طلایی در نظر گرفته شوند که بیشترین آمادگی را دارند که خلاقیت و نوآوری‌ها در سرویس‌ها و خدمات مالی را بپذیرند. این تحقیق میدانی در سال ۲۰۱۶ شروع شد (کینر، ۲۰۱۷) زیرا مولفان باور دارند که لحاظ کردن پاسخ دهندگان در تحقیق میدانی به طور همزمان به معنای اطلاع رسانی به آن‌ها در مورد سرویس‌ها و خدمات ارائه داده شده است تا علاقه‌شان به استفاده از آن سرویس‌ها و خدمات افزایش یابد. جمع‌آوری پاسخ‌های بیشتر در تحقیق میدانی، بعداً قدرت آماری یا نتایج تحقیق میدانی را افزایش می‌دهد که هم اکنون فقط می‌توان آن را به عنوان یک راهنمای مستدل مورد استفاده قرار داد تا ترجیحات جمعیت را نشان دهد. از پاسخ دهندگان در مورد تامین‌کنندگان جایگزین سرویس‌ها و خدمات بانکی در کشور بیشتر سوال پرسیده شد. سوء تفاهم اندکی در رابطه با اصطلاح "تامین‌کنندگان جایگزین سرویس‌ها و خدمات بانکی" وجود داشت. در ابتدا، زمانی که پاسخ دهندگان کلمات "تامین‌کنندگان جایگزین سرویس‌های خدمات بانکی" را می‌شنیدند، آن‌ها فکر می‌کردند که از آن‌ها خواسته شده است که عقیده و نظرشان در مورد شرکت‌های به سرعت وام دهنده را فراهم آورند، بنابراین سوال می‌بایستی روشن و شفاف می‌شد تا عقیده ی (نظر) پاسخ دهندگان در مورد شرکت‌های فناوری مالی را نشان دهد (کینر، ۲۰۱۷). این تحقیق میدانی از پاسخ‌دهندگان خواست تا رضایت‌شان از جنبه‌ای مختلف سرویس‌ها و خدمات بانکی و همچنین تامین‌کنندگان جایگزین سرویس‌ها و خدمات مالی در کشور را بر اساس یک مقیاس پنج مرحله ای مورد ارزیابی قرار دهند (رتبه‌بندی کنند). نتایج حاصله در شکل ۲ نشان داده شده است. به طور کلی، پاسخ دهندگان از محافظت و حراست از داده‌های مشتری در بانک‌ها ق‌دردانی کردند و همچنین سرعت و صحت و درستی انتقال‌های بانکی را به صورت خوب و بسیار خوب ارزیابی کردند. با این وجود، پاسخ دهندگان ذکر کردند که نگرش بانک‌های کشور به سمت کارآفرینان جدید طوری است که برای آن‌ها عملاً غیر ممکن است که برای شرکت‌های تجاری‌شان سرمایه‌گذاری کنند، حتی اگر جریان نقد ثابت و یکنواخت شرکت هم وجود داشته باشد. جالب است که همین نگرش می‌توانست مانع از رشد و توسعه‌ی استارت آپ‌های فناوری مالی در کشور هم بشود. صندوق‌های سرمایه‌پذیر پرخطر (پریسک) در کشور به ندرت در کسب و کارهای کوچکی نظیر فناوری مالی سرمایه‌گذاری می‌کنند، زیرا ریسک ضرر و زیان بالاتر از کسب و کارهای است که دارای جریان پولی و سود ثابت هستند. در همان زمان، دسترسی به سرمایه یکی از ترکیبات حساس و بحرانی برای موفقیت یک کسب و کار کوچک یا متوسط است (مارش و دلاسکووا، ۲۰۱۶)، بنابراین تا حدی فناوری مالی بتواند درکاهش و فرونشاندن آن نقش و مشارکت داشته باشد، آن می‌تواند نقش و مشارکت مهمی در رشد و توسعه‌ی کل اقتصادی داشته باشد که شرکت‌های کوچک و متوسط در آن یک نقش قطعی و اساسی را ایفا می‌کنند.

شکل ۲ رضایت پاسخ دهندگان تحقیق میدانی از سرویس‌ها و خدمات فراهم آمده توسط بانک

- محافظت از داده ها در بانک منتخب شما.
- تامین کنندگان جایگزین سرویس ها و خدمات مالی در کشور.
- افزایش های سالانه قیمت ها در سرویس ها و خدمات بانکی.
- سرویس ها و خدمات فراهم آمده توسط بانک.

جای تعجب نیست که اکثر پاسخ دهندگان به رشد سالانه کمیسون های بانکی برای سرویس ها و خدمات فراهم آمده به صورت نامطلوبی می نگریند (دیدگاه نامطلوبی داشتند). همچنین در اکثر موارد، تعدادی مقررات پذیرفته شده ی از نظر رویه ها و رویکردها برای موسسات مالی در خصوص انجام و اجرای کارکرد مناسب و به موقع حساب های مالی و تسلیم اطلاعات در خصوص حساب های مالی به سرویس عوارض و درآمد مالیاتی دولت (B.M.I.1401)، یا توسط سازمان ها نهادهای حقوقی یا توسط افراد حقوقی به صورت مثبتی مورد ارزیابی قرار نگرفتند، زیرا پاسخ دهندگان اعتقاد و باور دارند که این مسئله در حفاظت و محرمانه بودن داده ها (اطلاعات) در خصوص وضعیت حساب های مشتریان نقش و مشارکتی ندارد، درحالی که تراکنش های (معاملات) غیر قانونی عمدتاً با استفاده از بانکداری آنلاین صورت نمی گیرند (انجام داده نمی شوند)، بلکه به صورت نقدی صورت می گیرند. همچنین از پاسخ دهندگان در مورد تامین کنندگان جایگزین سرویس ها و خدمات مالی سوال پرسیده شد. آگاهی پایین (کم) پاسخ دهندگان در مورد سرویس ها و خدمات فناوری مالی در این واقعیت آشکار و نمایان شد که معمول ترین (عادی ترین) واکنش اولیه نسبت به این سوال آن بود که پاسخ دهندگان فکر می کردند که این سوال در مورد تامین کنندگان غیربانکی وام های سریع و فوری بود. بعد از توضیح و تشریح، اکثر پاسخ دهندگان تمایل شان را در این خصوص ذکر کردند که امکان (احتمال) استفاده از چنین سرویس ها و خدماتی را مثبت ارزیابی می کنند زیرا این کار رقابت را برای بانک های بزرگ ایجاد خواهد کرد و توانایی شان را به دیکته کردن شرایط شان (شروط شان) محدود خواهد کرد. اکثر پاسخ دهندگان در مورد شرکت های فناوری مالی که وارد بازار شده بودند احساس مثبتی داشتند زیرا آن ها جلوی بانک های بزرگ را برای رقابت می گیرند و نمی گذارند تا قوانین بازار خاص خودشان را حفظ (ادعا) کنند آن را به بقیه دیکته کنند. زمانی که یک رقیب خلاقیت (نوآوری) وجود داشته باشد، شرکت کنندگان بازار تمایل دارند تا سفارش هایشان را بهبود بخشند یا قیمت ها را کاهش دهند (پایین بیاورند)، به دین وسیله مشتریان سود (نفع) می برند. بنابراین، توسعه و گسترش فناوری مالی در عرصه ی سرویس ها و خدمات مالی به نفع (برای سود و منفعت) کاربران و مصرف کنندگان شان کار خواهد کرد، به خصوص سرویس ها و خدماتی نظیر پرداخت وام P2P و پرداخت های دیجیتال که از سکوی های نظیر به نظیر استفاده می کنند. این مسئله به وسیله ی سرعت سرمایه گذاری در شرکت های فناوری مالی در اروپا، آسیا و ایالات متحده آمریکا، با دلیل و مدرک اثبات می شود. چهل درصد از پاسخ دهندگان ذکر کردند که آن ها به استفاده از سرویس ها و خدمات مالی غیر بانکی در کارهای (شرکت های) تجاری شان علاقه دارند و آن ها تجربه ی استفاده از چنین سرویس ها و خدماتی را عمدتاً در پرداخت های آنلاین و انتقال پول (وجه نقد) دارند. این به آن معناست که در این درصد آن قدر بزرگ است که رایج و مردمی شدن سرویس ها خدمات فراهم آمده ی فناوری مالی می توانست موثر باشد. اگر در برنامه های مشابه قبلی، هدف اصلی این بود تا از ثبات (پایداری) بخش مالی اطمینان حاصل گردد، برنامه ی جدیداً پذیرفته شده، درحالی که آن هدف قبلی را نادیده نمی گیرند، همچنین قصد دارد تا در جستجوی یافتن راه هایی برای توسعه ی بخش مالی باشد، به خصوص با تحریک و ترویج (برانگیختن) فرصت های صادرات فناوری های مالی این کار را انجام می دهد. گام های اول (مراحل نخست) در زمینه ی رشد و توسعه ی شرکت های فناوری مالی در کشور نشان می دهند که بسیاری از شرکت های استارت آپی و سایرین می توانند فناوری های مالی رقابتی را براساس یک پایه و مبنای جهانی ایجاد کنند و صادر نمایند. به عنوان یکی از مهم ترین اولویت ها، این برنامه (طرح)، فرآیند دیجیتالی سازی و خلاقیت ها و نوآوری ها در بخش مالی را پیش می فرستد که در جایی است که شرکت های فناوری مالی در آن جا کار و فعالیت می کنند. این مسئله تشویق کننده است که برای کشور، شرکت های فناوری مالی به

یک موضوع موردعلاقه (مورد توجه) از سوی دولت تبدیل شده‌اند، زیرا فعالیت‌هایشان متنوع‌سازی سرویس‌ها و خدمات و خدمات بخش مالی را اجازه می‌دهند (مجاز می‌شمارند) و این کار را با ارائه و توصیه‌ی سرویس‌ها و خدمات مالی غیربانکی به مشتریان انجام می‌دهند. دولت چگونه توانست رشد و توسعه‌ی سرویس‌ها و خدمات مالی خلاقیت و نوآوری را تحریک- کند و برانگیزاند؟ حداقل سه معبر برای کاوش و بررسی وجود دارد. اول، دولت می‌توانست ایجاد سکویی (Sandbox) را مورد تشویق قرار دهد که به تکنولوژی‌ها و فناوری‌های مالی خلاقیت اجازه می‌داد تا وارد بازار شوند و به امنیت‌شان اعتبار بخشند. دوم، لازم است که سیستم نظارتی قابل فهم و شفافیت وجود داشته باشد که نظارت را بر روی فعالیت‌های شرکت‌های فناوری مالی، به خصوص سکوه‌های وام دهنده (پرداخت وام) B2B، P2P انجام دهد. سوم، دولت می‌توانست یک برنامه‌ی محرک‌های مالیاتی را ایجاد کند که سرمایه‌گذاری در بخش مالی را برانگیزانند. همانطور که توسط (فش چیکووا وسایا پین، ۲۰۱۶) پیشنهاد شده است، نظام مالیاتی (سیستم مالیات‌بندی) می‌تواند یک منبع قدرتمند برای تحریک و برانگیختن سرمایه‌گذاری داخلی در سطح کشوری باشد، به عنوان مثال، در انگستان، جایی که سرمایه‌گذاری که در کسب و کارهای موجود در لیست سرمایه‌گذاری می‌کند که این حق را می‌دهند که سود (مزایای) مالیات را دریافت کند، یک حق ویژه‌ی انحصاری دریافت می‌کند که پرداخت‌های مالیات بر درآمد شرکت برای (نسبت به) بودجه را تا پنجاه درصد کاهش داد.

نتیجه‌گیری‌ها و پیشنهادات

این مقاله یک مرور و بررسی کلی راجع به روندهای موجود در رشد و توسعه‌ی صنعت فناوری مالی را فراهم آورد. رشد و توسعه فناوری مالی به این دلیل که پدیده‌ی جهانی شدن این شانس (فرصت) را به کسب و کارهای کوچک اما در عین حال پیچیده می‌دهد تا سرویس‌ها و خدمات مالی را بدون کمک بانک‌ها توسعه دهند، یعنی با ترکیب سرمایه با فناوری اطلاعات، و ارائه‌ی توصیه‌ی انجام سریع‌تر فرآیندها و پروسه‌های ویژه‌ی بانکی به مشتریان این کار را انجام می‌دهند. رشد و توسعه‌ی آن‌ها در کشور نسبتاً کند (آهسته) بوده است که به علت محدودیت‌ها و فشارهای اعتباری بوده است که تمامی شرکت‌های تجاری جوان در کشور با آن مواجه شدند. این مقاله این فرضیه را مطرح ساخت که افراد جامعه هنوز بر این باور نیستند که از سرویس‌ها و خدمات فناوری مالی استفاده کند و در عوض سرویس‌ها و خدمات بانکی را ترجیح می‌دهد. تحقیق میدانی کارآفرینان جوان برخی از شواهد و دلایل حمایت‌کننده برای این مسله را شناسایی کرد. قابل ذکر است که به جامعه‌ی به طرز مناسبی راجع به خلاقیت‌ها و نوآوری‌های جدید اطلاع رسانی نشده است. محصولات مالی، به خاطر بسیاری از پاسخ دهندگان چیزی در مورد سرویس‌ها و خدمات فناوری مالی در زیاد اطلاعاتی نداشتند. در این تحقیق نویسندگان با تجزیه و تحلیل و خلاصه کردن روندهای رشد و توسعه‌ی بخش فناوری مالی، مطمئن هستند که فناوری‌های جدید فناوری مالی به همراه سرویس‌ها و خدمات قدیمی (سنتی) و موقعیت‌ها و دستاوردهای بانک‌ها (یک پایه‌ی بزرگ مشتری، فرصتی برای جذب حجم‌های بزرگی از منابع مالی ارزان، اعتماد از سوی مشتریان)، پایه و اساسی برای شکل‌گیری شرکت‌های مالی دیجیتال از یک نسل جدید هستند. بنابراین، رشد و توسعه‌ی فناوری مالی هم برای بخش‌های مالی جهانی و هم برای بخش‌های مالی کشور ضروری هست، زیرا این به مشتریان اجازه خواهد داد تا هم از فرصت‌ها و مزایای سیستم بانکداری قدیمی استفاده کنند و هم از فرصت‌ها و مزایای شرکت‌های فناوری مالی استفاده نمایند. شخص می‌تواند انتظار داشته باشد که فناوری‌های مالی، فعالیت قدیمی و سنتی بانک‌ها را تغییر خواهند داد- بانک‌ها فناوری‌های خلاق فناوری اطلاعات را خواهند پذیرفت و برخواهندگزید و شرکت‌های فناوری مالی مجبور خواهند بود تا در شرایط نظارت سختگیرانه تری کار کنند تا از ایمنی (امنیت و سلامت) عملیات مشتریان اطمینان حاصل کنند. چنین تقارب و همگرایی‌ای نشان دهنده‌ی آغاز عصر جدیدی در عرصه‌ی رشد و توسعه‌ی صنعت مالی خواهد بود. چنین توصیه و پیشنهاد را می‌توان برای مدیران کسب و کارهای

فناوری مالی، انجمن کسب و کارهای استارت آپ و صندوق های سرمایه ی پر ریسک (مخاطره آمیز) مورد توجه و ملاحظه قرار داد:

- مقررات ارائه ی مجوز بیش از اندازه (به طور افراطی) سخت گیرانه در کشور، یکی از نقطه ضعف های اصلی ای است که جلوی رشد و توسعه ی فناوری مالی را می گیرد. تجربه ی جهانی پیشنهاد می دهد که تقویت واسطه گری و مساعدت و همکاری با موسسات دولتی به کسب و کارهای استارت آپ فناوری مالی کمک کرده است تا وارد بازار شوند، اعتماد مصرف کنندگان (مشتریان) و تنظیم کنندگان (ناظران) را به دست آورند و سرمایه گذاران را به سمت خود جذب کنند. این تجربه در شرایط کشور می توانست اثبات شود که مفید است.

- انجمن کسب و کارهای استارت آپ باید در مورد سرویس ها و خدمات فناوری مالی به جمعیت (جامعه) اطلاع رسانی کنند، سرویس ها و خدماتی که از قبل جهت استفاده موجود و در دسترس هستند.

- صندوق های سرمایه پرخطر (پرریسک) ضروری است تا از شرکت های جدید در این عرصه حمایت کنند زیرا آن ها پتانسیل و توان زیادی دارند که نه تنها در بازارهای کشور رشد کنند و توسعه یابند بلکه در بازارهای بین المللی اروپا و حوزه ی بالتیک نیز رشد کنند و توسعه یابند.

- شرکت های فناوری مالی باید کمپین های (پوشش های) بازاریابی تاثیرگذاری را به وجود آورند تا آگاهی عموم مردم را بالا ببرند (افزایش دهند).

در نهایت، کشور باید به کارگیری و پیاده سازی سرویس ها و خدمات مالی را حداقل در سه جهت تحریک کند و بر انگیزد:

- با ایجاد یک سکو (Sand box) که اجازه می دهد تا فناوری های مالی خلاقیت وارد بازار شوند و ایمنی شان (امنیت-شان) را اعتبار می بخشند.

- با ایجاد یک سیستم شفاف و قابل فهم نظارت بر روی فعالیت های شرکت های فناوری مالی، بخصوص سکوهای وام دهی P2P, B2B.

- با ایجاد یک برنامه ی محرک های مالیاتی که سرمایه گذاری ها در بخش مالی را تحریک می کنند و بر می انگیزانند.

منابع

- سجادی، حمید. حمیدیان، محسن. اسماعیل زاده مقری، علی (۱۴۰۱). "ارزیابی عملکرد بلند مدت بانک های تجاری مبتنی بر رویکرد مزیت رقابتی پایدار با تاکید بر نقش کارایی مدیریت: رویکردی مبتنی بر مقایسه بانک های دولتی و خصوصی ایران". فصلنامه علمی پژوهشی دانش سرمایه گذاری. سال یازدهم، شماره جهل و یکم. بهار ۱۴۰۱.
- محمدزاده، پرویز. متوسلی، محمود. بهشتی، محمدباقر. اکبری، اکرم (۱۳۹۸). "بررسی تأثیر خلاقیت بر توسعه اقتصادی در ایرا ن". فصلنامه پژوهش های اقتصادی ایران، سال بیست و چهارم، شماره، / 78 بهار / 1398.
- نهی پورافروزی، مهدی. علی اکبرنیا عمران، مهدی. یزدانجو، مصطفی (۱۴۰۱). "مروری بر فناوری مالی و کاربرد آن برای ایجاد ارزش کسب و کار". مجله علمی و تخصصی علوم انسانی و اسلامی در هزاره سوم. دوره ششم، شماره دوم، پاییز ۱۴۰۱.
- نهی پورافروزی، مهدی. یزدانجو، مصطفی. علی اکبرنیا عمران، مهدی (۱۴۰۱). "بررسی تکنولوژی مالی و بانک: نگاهی به گذشته، حال و آینده". مجله علمی و تخصصی علوم انسانی و اسلامی در هزاره سوم. دوره ششم، شماره دوم، پاییز ۱۴۰۱.

نبی پورافروزی، مهدی. محمدپور، ولی. علی اکبرنیا، عمران، مهدی. یزدانجو، مصطفی (۱۴۰۱). "بررسی اثرات حاصل از رشد و توسعه‌ی بخش مالی بر روی خلاقیت و نوآوری، شواهدی حاصل از کشورهای درحال توسعه". فصلنامه رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، سال ششم، شماره ۸۷، پاییز ۱۴۰۱.

نبی پور افروزی، مهدی. علی اکبرنیا، عمران، مهدی. یزدانجو، مصطفی (۱۴۰۱) "تاثیر خلاقیت و نوآوری مالی و رقابت بانک بر روی ارزش شرکت: یک مطالعه ی مقایسه‌ای بین بانک‌های دولتی و خصوصی". فصلنامه رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری. سال ششم، شماره ۸۷، پاییز ۱۴۰۱.

Accenture 2015. The future of FinTech and banking: Digitally disrupted or reimaged?, Available at: <https://www.accenture.com/us-en/insight-future-fintech-banking>.

Anikina, I.D., Gukova, V.A., Golodova, A.A. and Chekalkina, A.A. 2016. Methodological Aspects of Prioritization of Financial Tools for Stimulation of Innovative Activities.

European Research Studies Journal, 19(2), 100-112.

Board of Governors of the Federal Reserve System 2016. Consumers and Mobile Financial Services. Available at: <https://www.federalreserve.gov/econresdata/consumers-and-mobile-financial-services-report-201603.pdf>.

Board of Governors of the Federal Reserve System 2015. Consumers and Mobile Financial Services. Available at: <https://www.federalreserve.gov/econresdata/consumers-and-mobile-financial-services-report-201503.pdf>.

Chaia, A., Goland, T. & Schiff, R. 2010. Counting the world's unbanked. Available at: <http://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/counting-the-worlds-unbanked>.

Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC) 2016. Opportunities for Mobile Financial Services To Engage Qualitative Research Findings. Available at: https://www.fdic.gov/consumers/community/mobile/mfs_qualitative_research_report.pdf.

Fetai, B. 2015. Financial Integration and Financial Development: Does Financial Integration Matter? European Research Studies Journal, 18(2), 97-106.

Harrison, R., Jaumandreu, J., Mairesse, J. & Peters, B. 2014. Does innovation stimulate employment? A firm-level analysis using comparable micro-data from four European countries. International Journal of Industrial Organization, 35(C), 29-43.

Hes, A. and Jilkova, P. 2016. Position of Low Cost Banks on the Financial Market in Czech Republic. European Research Studies, 19(4), 42-52.

Kims, A. 2017. Fintech X attīstības iespējas Latvijā, master's thesis supervised by the author, mimeo.

KPMG, 2016. The Pulse of Fintech. Available at: <https://home.kpmg.com/xx/en/home/insights/2016/03/the-pulse-of-fintech-q1-2016.html>.

LevyBencheton, C. 2016. Fintech, Open Source, and Emerging Markets. Available at: <http://www.oreilly.com/programming/free/fintech-open-source-and-emerging-tech.csp>.

Government of Latvia, Cabinet of Ministers- LR Ministru kabineta noteikumi Nr.20 2016. Available at: <https://likumi.lv/ta/id/279206-kartiba-kada-finansu-iestade-izpilda-finansu-kontu-pienacigas-parbaudes-proceduras-un-sniedz-valsts-ienemumu-dienestam>.

Government of Latvia, Cabinet of Ministers- LR Ministru kabineta rīkojums Nr. 126 2017. Available at: <https://www.vestnesis.lv/op/2017/61.10>.

Mareš, D., Dlaskova, G. 2016. Small and Medium-Sized Enterprises – Opportunities and Challenges. European Research Studies Journal, 19(4), 189-200.

Menshchikova, V.I., Sayapin, A.V. 2016. Model of Innovation-Oriented State Economic Policy. European Research Studies Journal, 19(1), 78-87.

Novokreshchenova, A.O., Novokreshchenova, A.N., Terehin, E.S. 2016. Improving Bank's Customer Service on the Basis of Quality Management Tools. European Research Studies Journal, 19(3) Part B, 19-38.

- Setyawati, I., Suroso, S., Suryanto, T., Nurjannah, S.D. 2017. Does Financial Performance of Islamic Banking is better? Panel Data Estimation. *European Research Studies Journal*, 20(2A), 592-606.
- Sharf, S. 2016. Number of people using non-bank options to manage their money could double in 2016. Available at: <http://www.forbes.com/sites/samanthasharf/2015/12/22/number-of-people-using-nonbank-options-to-manage-their-money-could-double-in-2016/#fca5030bd7e7>.
- Shrier, D., Canale, G., Pentland, A. 2016. Mobile Money & Payments: Technology Trends. Connection Science & Engineering, Massachusetts Institute of Technology. MTI 2016. Available at: https://cdn.www.getsmarter.com/career-advice/wp-content/uploads/2016/12/mit_mobile_and_money_payments_report.pdf.
- Thalassinos, I.E., Stamatopoulos, D.T. and Thalassinos, E.P. 2015. The European Sovereign Debt Crisis and the Role of Credit Swaps. Chapter book in *The WSPC Handbook of Futures Markets* (eds) W. T. Ziemba and A.G. Malliaris, in memory of Late Milton Miller (Nobel 1990) World Scientific Handbook in Financial Economic Series Vol. 5, Chapter 20, 605-639.
- Vlasov, V.A. 2017. The Evolution of E-Money. *European Research Studies Journal*, 20(1), 215-224.
- Vovchenko, G.N., Tishchenko, N.E., Epifanova, V.T., Gontmacher, B.M. 2017. Electronic Currency: The Potential Risks to National Security and Methods to Minimize Them. *European Research Studies Journal*, 20(1), 36-48.
- Webster, I., Pizalla, J. 2015. Fintech: Are banks responding appropriately? Available at: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-fintech-are-banks-responding-appropriately/\\$FILE/EY-fintech-are-banks-responding-appropriately.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-fintech-are-banks-responding-appropriately/$FILE/EY-fintech-are-banks-responding-appropriately.pdf).
- World Bank Group, GSMA 2016. Digital Identity: Towards Shared Principles for Public and Private Sector Cooperation A joint World Bank Group – GSMA – Secure Identity Alliance Discussion Paper. Available at: <http://www.gsma.com/mobilefordevelopment/wp-content/uploads/2016/07/Towards-Shared-Principles-for-Public-and-Private-Sector-Cooperation.pdf>.
- World Bank Group (WBG) 2016. Identification for Development. Strategic Framework. Available at: <http://pubdocs.worldbank.org/en/179901454620206363/Jan-2016-ID4D-Strategic-Roadmap.pdf>.
- World Economy Forum (WEF) 2016. A Blueprint for Digital Identity. The Role of Financial Institutions in Building Digital Identity. Available at: http://www3.weforum.org/docs/WEF_A_Blueprint_for_Digital_Identity.pdf.